

Gott Nytt År?

Ett år har försvunnit, ett nytt rider in. Blir det ett gott nytt år?

Nja. Efter snart en vecka kan vi konstatera att själva årsskiftet inte har betytt något, annat än möjligen för enstaka privata nyårslöften. Men krig, aggressioner, svält och andra bedrövelser fortsätter som vanligt på global nivå. Som väntat.

Till detta kan vi nu lägga USA:s exempellösa intervention i Venezuela i lördags. En närmast bisarr, dödlig och militär smash and grab-attack mot en självständig stat, som sedan 1945 erkänts som fullvärdig och självständig medlem av FN.

Angreppet gör att detta nya år, 2026, vibrerar ännu mer av olust och osäkerhet, även för oss.

Oaktat att Nicolás Maduro är/var en president utan legitimitet - valfusk och våld mot oliktänkande var påtagliga senaste gången han "valdes" - så finns det inget folkrättsligt stöd för att USA anfaller ett självständigt land och kidnappar dess ledare. Inte ens om denne står åtalad i USA.

USA:s angrepp stjälpas därmed hela världsordningen över ända.

Men USA är inte ensamt - aktionen mot Venezuela har exakt samma intentioner som Putins och Rysslands angrepp på Ukraina 2022. Avsikten var även då att störta ett lands president, i det fallet Ukrainas Zelensky, genom en snabb attack mot Kyiv (Kiev).

Ryssarna hade dock inte USA:s precision och förmåga. I stället fick Putin ett utdraget och meningslöst dödande på halsen.

Men skillnaden är också uppenbar: USA är Sveriges allierade. Vi tillhör båda NATO, en militär samarbetsorganisation. Det finns avtal om självständig amerikansk trupp och amerikanska baser på svensk mark.

Sverige rycker på axlarna

Att den svenska regeringen mer eller mindre rycker på axlarna åt USA:s olagliga intervention i Venezuela handlar förmodligen om det - Ulf Kristersson vågar helt enkelt inte bråka med storebrorsan.

Men det visar också, på ett oroväckande tydligt sätt, att Sverige inte längre har en självständig utrikespolitisk röst eller hållning.

Det är förödande. Sverige har ofta varit det mindre land i FN som vågat ha en fri röst, som just kritiserat grava brott mot folkrätten och inte minst försvarat mindre länders rätt till självbestämmande och oberoende från stormakters påverkan.

Den tiden är tydligen över med Tidö-regeringens defensiva och "husses hund"-liknande utrikespolitik.

I sitt första (och när detta skrives enda) uttalande Inleder Ulf Kristersson med harmlösa beskrivningar som han kunnat ha levererat för flera år sedan: att Maduros regim varit hårdföra socialister, att Maduro valfuskat, att EU infört sanktioner mot Venezuela. Med tillägget att Venezuela nu befriats från Maduros diktatur och så vidare.

Men Kristersson nämner inte USA. Angriparen. Den svenske statsministern förmår endast påtala brottet mot folkrätten - som ju verkligen inte är en liten sak! - i en bisats på slutet av sitt uttalande, men utan att nämna den nation som faktiskt brutit mot folkrätten.

Det är en hållningslös ynkedom och snudd på ett bevis för att Sverige nu blivit en ideologisk lydstat till det USA som just nu diktatoriskt styrs av Donald Trump.

Naiv hållning

Det är en farlig och naiv hållning. Det USA vi har känt existerar knappast längre. USA:s politik drivs nu av de starka ekonomiska-ideologiska krafterna bakom Trump. De saknar all respekt för internationella (och inhemska) regler, de utövar enbart makt genom våldskapital och den starkes rätt.

Jag tror att vi är naiva. Vi alla, men i synnerhet regeringen. Vi tror att det gamla USA - med sin tradition av frihet, öppenhet och vetenskap - fortfarande finns kvar. Det gör det inte. Och så länge nuvarande regim får hållas, så kommer USA inom kort att vara vår *minst* pålitliga allierade, helt enkelt för att USA inte längre kan stava till kompromiss,

respekt eller jämlikhet Nu gäller enbart den starkares rätt och den renodlade egenintresset.

Det är i det läget vi återigen måste börja slåss för vårt oberoende. För vår rätt att kritisera och försvara folkrätten.

Det enda uppfriskande är att kloka moderater, som exempelvis förre moderate försvarsministern Mikael Odenberg, förstår att Sverige behöver ha en mycket tydligare utrikespolitik än vad Kristersson förmår idag. Odenberg hävdar bland annat att "USA:s agerande är ett brott mot FN-stadgan och folkrätten. Jag tycker att det är någonting som bör uttalas."

Och på sin facebookside är han glasklar:

"USA sviker de ideal som varit vägledande för landet sedan andra världskriget och som tidigare gjort att så många sett upp till USA. Den tiden är förbi, så länge Trump regerar. Det är bedrövligt att se och det inger en betydande oro inför framtiden."

Ingen förhandlingsfråga

Sverige har på regeringsnivå nu hårt krokad arm med USA. Det är förmodligen klokt i förhållande till den ryska aggressionen. Men hur klokt är det i förhållande till amerikansk uttalad expansionsvilja och aggression?

Just av det skälet måste Sveriges regering i alla lägen stå upp för vår brett förankrade uppfattning i internationella folkrättsfrågor. Det är inte en fråga om taktik eller smidighet i förhandlingar - det är en fråga om en grundläggande princip för våra länders existens.

Parallellt med det militära angreppet på Venezuela har Trump och hans regering återigen uttalat motsvarande hot mot - Danmark! Trump har tidigare sagt att han, med militär makt om så krävs, vill erövra det danska området Grönland och idag (4 januari 2026) förtydligade han det i en intervju i *The Atlantic*: "USA behöver absolut ta Grönland också!"

I det perspektivet - att USA med militärt våld hotar ett av våra nordiska grannländer, med vilket vi har såväl kungligt personella som långvariga bilaterala förbindelser - så är det för mig obegripligt och djupt klandervärt att Sveriges regering inte med all kraft försvarar varje lands rätt till suveränitet. Och att regeringen inte ger Danmark det mest kraftfulla stöd man kan ge, till exempel genom att deklarerat att Sverige kommer att bidra till att försvara Danmarks suveränitet.

Om Tidö-regeringen inte anser att självbestämmandet och den nationella suveränitet är värd att försvara, ens i våra grannländer - varför är då vårt eget oberoende så viktigt? Och vem kommer oss till undsättning i ett kritiskt läge, om vår regering har så böjlig ryggrad som just nu?

Även om Trump har världens främsta armé och är en lynnig vettvilling (men, nota bene, med enormt starka krafter och intressen bakom sig) så måste också små länder bita ifrån när det är stora värden på spel.

Man önskar att KristerSSon hade läst Tove Jansson, som diktat:

"Rädsla jag aldrig har känt. Och ett lejon jag gladeligt nackar."

PS. Här är Ulf KristerSSons tama och dåligt disponerade uttalande idag i sin helhet:

"Under Maduros regim har Venezuela varit en av världens mest hårdföra socialistiska diktaturer. Sverige har under lång tid påpekat att Maduro saknar demokratisk legitimitet - inte minst efter valfusket 2024. Inom EU har vi infört sanktioner mot Venezuela och den svenska regeringen har utökat stödet till oberoende medier i Venezuela. Det venezuelanska folket har nu befriats från Maduros diktatur.

Men alla stater har samtidigt ett ansvar att respektera och agera i enlighet med folkrätten. Det är dessutom ett långsiktigt säkerhetspolitiskt intresse för Sverige. Nu behövs en snabb och fredlig övergång till demokratiskt styre i Venezuela. Regeringen följer situationen i Venezuela, också för de svenskar som är plats. Sveriges och svenskars säkerhet är alltid regeringens främsta prioritet."

Text: Kjell Åke Hansson

Publicerad den 4 januari 2026 i bloggen vingamedia.se